

Література

1. Білінская О. М., Кулька В. П., Самець Н. П., Голод Р. М.. Формування насінневої продуктивності добазового матеріалу картоплі в залежності від способів застосування комплексного препарату Альбіт. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. Вип. 2. 2021. С. 71–79.

2. Василенко М. Г. Органо-мінеральні добрива і регулятори росту рослин в органічному землеробстві. *Вісник аграрної науки*. 2017. № 2. С. 11–18

УДК 635.49

ПЕРСПЕКТИВНІ ВИДИ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР ДЛЯ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

Кубінець Н.С., асистент

Миколаївський національний аграрний університет

Овочі – органи трав'янистих рослин, які використовують у харчуванні людей відомі людству з доісторичних часів. Виділивши з величезної різноманітності дикорослих рослин найбільш привабливі з приємними смаковими якостями та ароматом окремі екземпляри, первісна людина згодом стала їх культивувати на примітивних городах, відбираючи кращі форми. У раціоні, крім дикорослих рослин, з'являються вирощені рослини на окремих ділянках. З урахуванням кліматичних умов, овочівництво як галузь, має регіональне спрямування. Крім того, зміна клімату, урбанізація, віковий та етнічний склад населення, сприяли зміні харчування в цілому.

Так в даний час близько 1500 видів трав'янистих рослин прийнято вважати овочевими. В Україні нині у харчуванні використовується приблизно 100 видів овочів, з яких половина є дикорослими. Збільшення частки культивованих культур відбувається за рахунок виділення в дикорослих формах окремих популяцій і клонів з явно вираженими позитивними ознаками та властивостями.

Умовно, всі види овочевих рослин, які використовуються в харчуванні людиною, надається можливість розділити на дві групи: традиційні та нетрадиційні. У свою чергу, традиційні овочеві культури можуть бути представлені як основні, так і додаткові.

До основних овочевих культур відносяться культури, які широко використовуються населенням, як у свіжому, так і переробленому видах. До них відносяться капуста качанна, томат, буряк, морква, огірок, цибуля та інші. До додаткових овочевих культур відносяться культури, які також використовуються як у свіжому, так і переробленому видах, проте їхня частка в раціоні значно менша і часто носить сезонний характер. До них відносяться редиска, петрушка, часник, перець гострий, кріп, баклажан, кабачки та інші.

Нетрадиційні овочеві рослини, які використовуються в харчуванні людиною, можливо розділити на дві групи: малопоширені та перспективні. До малопоширених овочевих культур відносяться культури, які інтродуковані в цю місцевість останнім часом і тільки набувають значущості. У харчуванні займають вельми незначну питому вагу: пастернак, селера, ендивій, ромен, вітлуф, крес-салат, спаржа та інші. Перспективні овочеві культури, як правило, результат пошуку нових овочевих рослин, виділені за комплексом цінних харчових, пряносмакових і лікувальних властивостей і перевершують овочеві культури, що широко використовуються в харчуванні.

Перспективне різноманіття овочевих рослин для південного регіону України може бути збільшене завдяки асортименту наступних видів:

Абельмош їстівний, або Бамія – *Abelmoschus esculentus*, або *Hibiscus esculentus* (*Malvaceae*, або *Bombacaceae* – Мальвові).

Акмелла городня – *Acmella oleracea*, *Spilanthus oleracea* (Айстрові – *Asteraceae*).

Артишок звичайний – *Cynara scolymus* (Айстрові – *Asteraceae*).

Змієголовник молдавський – *Dracocéphalum moldavica* (Ясноткові – *Lamiaceae*).

Дзвоник рапунцель – *Campanula rapunculus* (Дзвіночкові – *Campanulaceae*).

Лопух великий, або Реп'ях – *Arctium lappa* (Айстрові – *Asteraceae*).

Любисток лікарський – *Levisticum officinale* (Селерові – *Apiaceae*)

Марь гігантська, або Гиганська лобода, Фіолетова лобода, Деревовидний шпинат – *Chenopodium giganteum* (Лободові – *Chenopodiaceae*).

Меліса лікарська – *Melissa officinalis* (Ясноткові – *Lamiaceae*).

Настурція велика, або Кресс капуцинський, Капуцин – *Tropaeolum majus* (Дзвіночкові – *Campanulaceae*).

Подорожник оленегорій – *Plantago coronopus* (Подорожникові – *Plantaginaceae*).

Розмарин лікарський, або звичайний – *Rosmarinus officinalis* (Глухокропивові – Дзвоникові).

Сить їстівна, або земляний мигдаль, чуфа – *Cyperus esculentus* (Осокові – *Cyperaceae*).

Хризантема овочева, або увінчана – *Chrysanthemum coronarium* (Айстрові – *Asteraceae*).

Цикорій салатний – *Cichorium intibus* (Айстрові – *Asteraceae*).

Цимбопгон хвилястий, або Лимонна трава, Лемонграсс, Малабарська трава, Кохинхинська трава – *Cymbopogon flexuosus* (Тонконогові – *Poaceae*).

Чабер садовий, або духмяний – *Satureja hortensis* (Ясноткові – *Lamiaceae*).

Японська редька, або Дайкон – *Raphanus sativus* L. *convar. canthiformis* (Капустяні – *Brassicaceae*).